

НАОЧНІСТЬ ПРИ ВИВЧЕННІ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Мінько Н.П., кандидат педагогічних наук, доцент
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1680-0769>
E-mail: M.NP@ukr.net

В сучасному світі постійно збільшується кількість інформації, за таких умов змінюється і методика організації та проведення занять, де важливим стає пошук шляхів забезпечення якісної освіти. Використання наочності на заняттях, яка урізноманітнює навчальний процес, збільшує мотивацію та підвищує пізнавальний інтерес здобувачів освіти допомагає у вирішенні цієї проблеми. Проте зміна умов навчального процесу, перехід на змішане навчання, та розширення можливостей за рахунок інформаційно-комунікативних технологій вимагає перегляду змісту наочності та уточнення особливостей використання.

Одним із принципів навчання є принцип наочності, який вимагає залучення до сприймання всіх органів чуття учня [1, с 261]. Використання наочності в освітньому процесі досліджується протягом багатьох років, починаючи від Я.А. Коменського, Й.Г. Песталоцці, Ж.-Ж. Руссо, згодом відображені в працях В.О. Сухомлинського та К.Д. Ушинського. Проблема використання наочності не втрачає своєї актуальності досі та залишається об'єктом дослідження сучасних науковців Н.П. Волкової, О.Ф. Кислої, О.М. Коберника, І.Л. Липчевської, П.П. Мулеси, С.І. Ткачука та інших.

Наочні засоби поділяються на натуральні, зображальні, схематичні; аудіовізуальні (звуконяглядні) і словесно-образні (художні образи) [1, с 261]. Під час вивчення харчових технологій важливо використовувати всі перелічені види наочності та досліджувати нові їх види.

До натуральних видів наочності відноситься: обладнання, матеріали, тара та інструменти з харчових технологій, різноманітні колекції (спецій, круп, макаронних виробів, тощо).

Ефективним є вивчення законсервованих об'єктів у спирті або розчині солі (овочі, гриби, тощо).

Зображальними виступають об'ємні наочні матеріали (муляжі) у вигляді копій натурального об'єкту або плоскі образотворчі матеріали - таблиці, картини та фотографії.

Муляжі можуть бути нерозбірними та представленими різноманітними гастрономічними продуктами, овочами та фруктами, можуть використовуватися при дослідженні форми, кольору, розмірів, особливостей сортів та видів продукції. Існують розбірні муляжі для вивчення будови та особливостей технології приготування страв з даного виду продукції.

Вміння використовувати професійну документацію, яка в більшості представлена у вигляді таблиць, є однією з ключових компетентностей в кулінарії. В роботі використовуються збірники рецептур, технологічні карти, технологічні схеми, таблиці розрахунків сировини, норми взаємозамінності продуктів, розрахунки втрат під час теплової обробки, бракеражні журнали та інше.

Умовно-схематичні засоби при вивчення харчових технологій представлені у вигляді кінематичних схем та креслень деталей і механізмів харчового обладнання, графіків та діаграм асортименту продукції, динаміки розвитку продукції на ринку.

Широкого розповсюдження набули аудіовізуальні засоби – навчальні кінофільми з структурованим вивченням певної технології та телепередачі з дослідженням виробничих потужностей харчової галузі країни. На зміну кінопроекторам та кодоскопам прийшли мультимедійні проектори, за допомогою яких ефективніше, швидше та яскравіше можна представити наочний матеріал.

Більшість з перелічених видів наочності може бути представлена за допомогою інформаційно-комунікативних технологій, тому актуальним стає дослідження та використання наочності засобами ІКТ. Перспективним напрямком дослідження вважаємо вивчення віртуальної наочності.

Засобами віртуальної наочності є спеціалізоване програмне забезпечення, з використанням якого створюються візуальні продукти (віртуальна наочність), що розробляються за принципом когнітивної візуалізації, враховують психо-

фізіологічні особливості сприйняття учнів, активізують їх пізнавальну діяльність і допомагають суб'єктам навчання опанувати навчальний матеріал [2, с 14].

Висновки. Використання наочності на заняттях з харчових технологій є важливим та необхідним для підвищення пізнавального інтересу здобувачів освіти, стрімкий розвиток інформаційно-комунікативних технологій дозволяє розширити можливості вже існуючих видів та створити нові, більш ефективні види наочності.

Бібліографічний список:

1. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 5-е видання, доповнене і перероблене. К. 2007. 656 с.
2. Мулеса П. П. Засоби віртуальної наочності як інструмент навчання для сучасного вчителя. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2022. Том10. №5. С. 11-18.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ДИДАКТИЧНОЇ КОМПЕТНЕТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Муринович Н.Ю., здобувач PhD з професійної освіти
Навчально-науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1405-083X>

E-mail: murinovichnata@gmail.com

Синельник І.В., кандидат педагогічних наук, доцент
Навчально-науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6413-0483>

E-mail: isinel@gmail.com

У зв'язку зі стрімкими змінами в IT-галузі, появою нових інформаційних технологій, розвитком інформальної та дуальної